

Becky Siegel

☉ Koreografoa

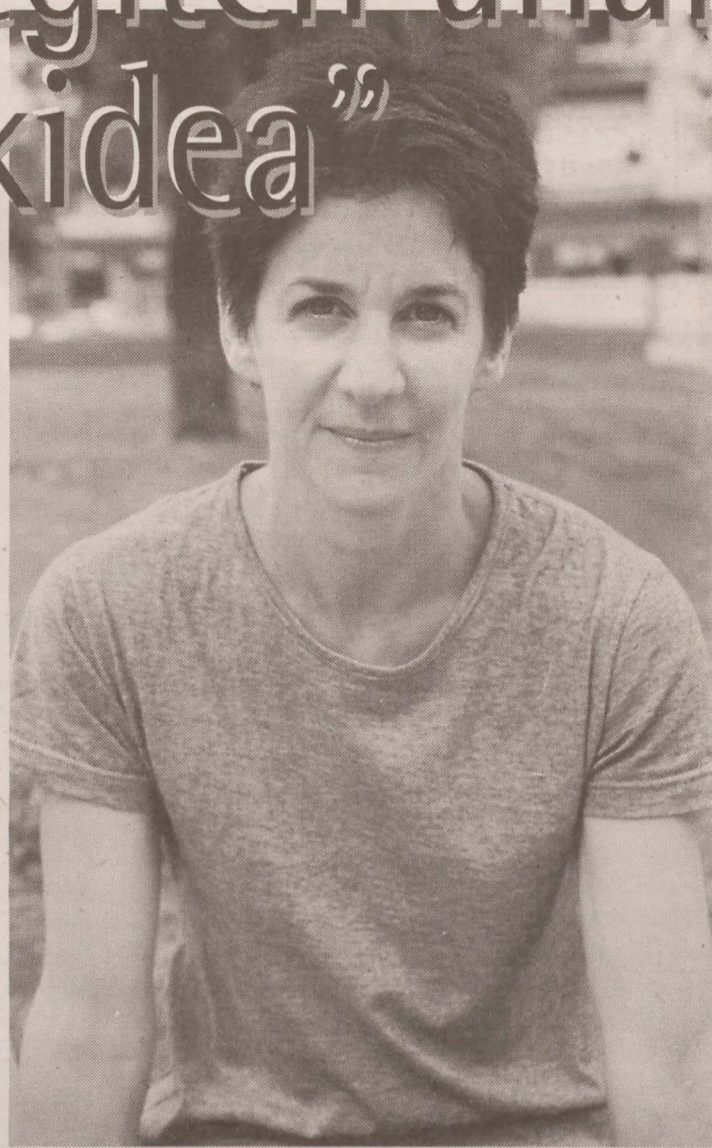
“Nafarroan ere egiten ahal da dantza garaikidea”

Becky Siegel dantza garaikideko koreografoa, irakaslea eta Tempomobile dantza taldeko zuzendaria da. New Yorketik Nafarroara etorri eta bi urteren buruan bazuen dantza garaikideko talde propioa, dantzari tradizionalen lurraldean dantza garaikiderako lekurik bazegoela erakutsiz.

Bai, dena da ezberdina. Bizitza ulertzeko beste modu bat dute han. New Yorken kultura asko dago. Leku interesgarria da hezteko, informazio anitz jasotzeko, dantza ikasteko. Mota guzietako dantza egiten da, klasikoa, garaikidea, eta herrialde askotako dantza tradizionala. Baina esnobismo handia dago horren inguruan. Badirudi dantzatzeko New Yorken egon behar duzula. Baina Nafarroan ere egiten ahal da dantza garaikidea. Mundua horrenbeste ttikitu da, non ez diola axola non zauden, gustura bazaude atsegin duzuna egiten. Dantza nazioarteko gauza da. Beharbada horregatik gustura ikusten dute gure ikuskizuna Nafarroan zein Alemanian. Hori da dugun abantaila. Edozein lekutara joan zaitezke eta ulertuko dizute. New Yorken oso ohikoa da klaseetan hizkuntza ezberdineko jendea egotea, baina espresatzen dira gorputzaren bitartez eta elkarri ongi ulertzen diote.

■ Nafarroako dantza garaikideko konpainia bakarra da Tempomobile.

Halaxe da, bai. Beste saio batzuk izan dira, baina uste dut ez dutela jarraitu. Oso zaila da konpainia bat eramatea, irmotasuna eta diziplina eskatzen du, eta gogo handia. Lan handia egiten dugu, astean bost egunetan entseatzeko moduan. Eta hori guti da. Baina ikusi dugu jendea gustatzen zaiola eta erantzuten duela. Batzuetan dantza egiten dugu dantza garaikidea inoiz ikusi ez duten lekuetan, eta gustatzen zaie. Horrek jarraitzeko animoa ematen dizu. Nafarroan beharbada horrenbeste dantza tradizional dagoelako falta da dantza garaikide gehiago. Baina, erraterako, Tempomobileko bi mutil dantzariak izan ziren. Niri koreografiaren anitz gustatzen zait euskal folkloreak elementuak aipatzea, eta haiek dantzan izan duten sustraiarekin esperimentatzea eta hizkera

● MIKEL SAIZ

pertsonalago batera eramatea.

■ Zer proiektu du orain Tempomobilek?

Iaz hasi genuen programa didaktikoa egiten jarraituko dugu. Bestetik, egunak zehaztu behar ditugu hainbat antzertokitan. Baina ez dugu

ikuskizun berririk aterako. Nekaturik nago, gainera. Bost urte daramatzat urtero ikuskizun bat ateratzen eta atsedena behar dut. Nahiago dut urte hau baliatu erein duguna jasotzeko.

→ Asier Azpilikueta

soslaia

Becky Siegel Coloradoko Denver hirian jaio zen, 1959an, eta, bi hilabete zituelarik, New Yorkera joan zen, familiarekin. New Yorken Mikel Esparza margolaria ezagutu —Arte Ederrak ikasten ari zen Mikel— eta berarekin etorri zen Iruñera, 1992an. Bi seme-alaba dituzte, Iban (12 urte) eta Lorea (8). Becky dioenez, bizitza kalitateari dagokionez, “gaizki bizi da New Yorken, diru asko ez baduzu”. Aldaketa, onerako izan da, hemen oso gustura baitago.

New Yorken, oso ttikitan hasi zen dantza klasikoarekin, baina berehala hasi zitzaion interesatzen dantza garaikidea. Martha Graham eta Merce Cunningham-en eskola garrantzitsuetan ikasi zuen, eta, zenbait konpainiatan ibili zen bitartean, bere lehen esperimentuak egin zituen koreografo bezala. Nafarroara etorri eta berehala sortu zuen bere taldea, Tempomobile. “Ez nekien gaztelaniarik hona etorri nintzenez eta eskolak emateko gorputzaren espresioa erabili nuen”, erran du Becky.

Tempomobile taldeko zuzendaria da, koreografoa eta dantzaria, eta dantza garaikideko klaseak ematen ditu Nafarroako Antzerki Eskolan. Horren guztiaren batuketak bizitzeko ematen dio, baina onartzen du ez dela aberats egiteko modu ona. Beckyrendako, taldea funtsezko gauza da. Dantzatzeko jarraitzen du, baina geroz eta gutiago.

IRAGAN ABUZTUAREN 28AN Bonn hiriko udako jaialdian izan zen Tempomobile. Alemaniarrei «asko gustatu zitzaizen» Nafarroako dantza garaikideko konpainia bakarrak eskaini zien ikuskizuna.

■ Nolako izan zen Bonner Sommer jaialdiko?

Gau magikoa izan zen. Jaialdi polita zen, atari zabaletan. Horrek beldurra ematen zidan. Baina ikusleak oso adizeuden, antzertoki batean baleude bezala, eta plaza lepo bete zen. Asko gustatu zitzaizen. Eta iaz Paderbornen gertatu zitzaigun gisara, bis bat dantzatu behar izan genuen. Antolatzaileak ere oso pozik zeuden gurekin. Bukatu eta segidan galdetu ziguten ea noiz joan gintezkeen berriro. Paderbornetik ere deitu gaituzte apirillean itzultzeko.

■ Nolako izan zen ikuskizuna?

Hiru koreografiak osatutako ikuskizuna zen: *A way*, *Casi* eta *Bihotzaren hegoak*. Azken biak bost musikarirekin egin genituen, Kepa Junkera trikitilaria buru. Bost musikarirekin aritzen ginen lehen aldia zen, eta ikaragarria izan zen. Keparekin egin ditugun piezak beti izan dira festiboagoak, alaiagoak.

■ Noiztik ari zarete Kepa

■ Junkerarekin lanean?

1997tik. Niri betidanik asko gustatu zait musika folklorikoa. Bere musika entzun eta hagitz harritu ninduen folkloreak eta musika garaikidearen arteko nahasketa hori, folkloreak mugen zabalte hori. Koreografia baterako ideia bat izan nuen. Elkar ezagutu genuen eta nuen ideia komentatu nion. Gure lanaren berri jakitera etorri zen, asko gustatu zitzaion, eta ordudanik hainbat koreografia egin ditugu, batzuetan musika grabatuarekin eta beste batzuetan zuzenekoarekin.

■ Noiz sortu zen Tempomobile?

New Yorken hasi nintzenetik koreografia interesatu zait gehien. Bizitzak Nafarrora ekarri ninduelarik, klaseak ematen eta dantza munduko jendea ezagutzen hasi nintzen. Sortze lanarekin aitzina egiteko moduan bila, jende multzo bat elkartu eta lanean hasi ginen 1994an. Lehen esperimentua gustura egin genuen, jendeak biziki ongi erantzun zuen, eta ordudanik ari da lanean Tempomobile.

■ Ezberdintasun handia dago Iruñearen eta New Yorken artean?

“Dantza nazioarteko gauza da. Beharbada, horregatik gustura ikusten dute gure ikuskizuna Nafarroan zein Alemanian. Edozein lekutara joan zaitezke eta ulertuko dizute”